

Till berörd remissinstans

**ANGÅENDE REMISSEN OM SAMLAD STRATEGI
FÖR ATT BEGRÄNSA SMITTSPRIDNING BLAND
INTRAVENÖSA MISSBRUKARE. FÖRSLAG PÅ
SAMARBETE MED EN ANSÖKAN TILL
SOCIALSTYRELSEN OM INRÄTTANDE AV EN
FÖRSÖKSVERKSAMHET MED SPRUTUTBYTE**

Detta gäller remissvar på ”Samlad strategi för att begränsa smittspridning bland intravenösa missbrukare. Förslag på samarbete med en ansökan till Socialstyrelsen om inrättande av en försöksverksamhet med sprututbyte”
Dnr: 325-940/2010

Remisstiden sträcker sig till den 28 februari 2011, vilket vi ber er respektera. Om det av några skäl inte är möjligt för er att inkomma med svar inom utsatt tid måste en kontakt tas med den för ärendet ansvariga personen på roteln.

Ansvarig handläggare/borgarrådssekreterare på Rotel VII är Fredrik Sundqvist, tfn 08-508 29 138.

Remissvar skickas till:

- Rotel VII i **digital form (word/excel)**. Ange KS:s diarienummer som namn på ärenderubrik. Ex: KS 314-331-2004
- KF/KS kansli i **pappersform**.

Adresserna är följande:

Rotelns e-post: RVII-remissvar@stockholm.se

KF/KS kansli, Stadshuset, 105 35 STOCKHOLM

Med vänliga hälsningar

Erika Falck
Rotel VII

Remitteringsmapp

Ärende: Samlad strategi för att begränsa smittspridning bland intravenösa missbrukare. Förslag på samarbete med en ansökan till Socialstyrelsen om inrättande av en försöksverksamhet med sprututbyte

Inkom till KF/KS kansli den

Behandling i övrigt:

För yttrande senast: 28 februari 2011

Stadsdelsnämnderna

Samtliga stadsdelsnämnder

Facknämnderna

Social- och arbetsmarknadsnämnden

Övriga

Slk

pm

FRÅGESTÄLLNINGAR SPRUTBYTE

2010-06-21 fattade landstingsfullmäktige bl.a. beslut om att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att starta en försöksverksamhet med ett sprutbytesprogram på en plats under fyra år och att utarbeta riktlinjer med utgångspunkt från gällande lag och föreskrifter, att genomföra en vetenskaplig utvärdering parallellt med försöksverksamheten och att ansöka hos Socialstyrelsen om tillstånd att inrätta en försöksverksamhet med sprutbytesverksamhet.

Landstingets beslut "Samlad strategi för att begränsa smittspridning bland intravenösa missbrukare" och även slutrapporten "Åtgärder för att begränsa smittspridning – sprutbyten och andra åtgärder (Procyon – Capire 2009-12-01)" beskriver landstinget sin uppfattning om hur ett sprutbyte ska hanteras. Följande frågeställningar behöver belysas i remissvaren innan Stockholms stad tar ställning till frågan om att delta i sprutbytesprojekt.

Utifrån smittspridningssynpunkt

Hur skulle ni hantera kraven som ökar på

- Rådgivning och provtagning
- Regelbundna tester/vaccinationer

Utifrån vårdssynpunkt

Det är inte självklart vem som ska göra vad och hur det ska göras. Belys hur ni ser på ert utökade arbete i relation till

- Vilka behandlingar som måste erbjudas?
- Vilka frivilligorganisationer som ev. ska delta i försöket. På vilket sätt ska arbetet i så fall utföras?
- Sprutbyte kan innebära att heroinmissbrukare kommer att dela sprutor trots att de har tillgång till rena. Det är en vårdkedja av insatser som behövs för att fånga upp narkomaner. Vilka är era erfarenheter av detta?
- På vilket sätt ska motivationsarbetet utföras?
- Vilka blir de kostnader som uppstår?

- Aktiva insatser för injektionsnarkomaner kan ske utan sprututbyte. Staden har tillsammans med landstingen bra samarbete exempelvis på beroendemottagningarna som genomför tester och arbetar med att motivera till behandling och vård för att bli drogfria. Hur kan detta samarbete utvecklas oavsett om sprutbytesförsök genomförs eller ej?

Kompletterande uppgifter

Hur ska redan etablerade verksamheter kunna involveras i ett eventuellt försök med sprutbyte? Vilken ökad arbetsinsats innebär det för

- Infektionssjukvården och/ beroendevården
- Sociala/ kurativa tjänster
- Allmän sjukvården
- Hur ska prioriteringar göras mot andra verksamheter för att rymma nya uppgifter?

Vetenskaplig utvärdering

Förslag på aspekter som behöver följas upp ytterligare och som behöver beaktas i ett eventuellt försök med sprutbyte

- Mål för försöksverksamheten
- Statistik om antalet sprutor och nålar som lämnas ut och återlämnas/besökare m.m.
- Uppföljning från Kriminalvård, polis andra berörda grupper och organisationer
- Genom registreringen som görs av besök ges underlag för uppföljning av nyrekrytering till missbruk
- Kostnadens relation till samhällsnytta då enskilda kommer ur missbruk

Kommunikation och information

- Hur kommuniceras ett sprutbytesförsök?
- Vilken del av staden ska i så fall vara värd för sprutbytesverksamheten?
- Samråd/samarbete med övriga kommuner i Stockholms län
- Samarbete mellan landstinget och Stockholms stad
- Information till besökarna/allmänheten
- Om/när problem med verksamheten uppstår, vem eller vilka ansvarar för att kommunicera med invånarna om det som uppstår?

Övriga frågor

Finns det övriga frågor som eventuellt har missats och som behöver belysas ytterligare

- Kriminalitet vid lokalen?
- Det föreslås från landstinget att enbart erbjuda ett ställe där sprutor kan bytas, Belys risken att det blir en mötesplats.
- När klienten byter sprutor kommer de i kontakt med andra missbrukare vilket kan innebära att det är svårt att komma ur beroendet. Vilka risker finns med detta?
- Finns det en risk att möjligheten att byta använda mot nya sprutor uppmuntrar eller gör det lättare att fortsätta missbruket
- Hantering av minderåriga missbrukare? Idag finns exempelvis Maria Ungdom som har en specialiserad ungdomsmottagning som fokuserar på STI/hivprevention.
- Vem ansvarar för att avgöra om försök ska avbrytas på grund av ev. problem?

Hälso- och sjukvårdsdirektören

2010-07-16

HSN 1008-0841

Stockholm stad
Kommunstyrelsen

STOCKHOLMS STAD Kommunstyrelsen KF/KS Kansli	
Ink.	2010-08-11
Dnr:	325-940/2010
Till:	S.V.

**Inbjudan att delta i arbete att tillsammans med SLL genomföra
”Samlad strategi för att begränsa smittspridning bland
intravenösa missbrukare”**

Stockholms läns landstings fullmäktige har vid sammanträde den 21 juni 2010 besluta

- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att genomföra den samlade strategin, i enlighet med vad som beskrivits i landstingsrådsberedningens skrivelse och i det underlag som förelåg vid fullmäktiges möte 2010-06-08 (LS 1004-0369), för att begränsa smittspridning bland intravenösa missbrukare
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att öka uppsökande, motiverande och kontaktskapande behandlingsarbete samt testning och rådgivning enligt nedan samt i övrigt följa smittriskreducerande åtgärder för personer som injicerar narkotika
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att bättre tillgodose behovet av särskilda insatser för kvinnor som är intravenösa missbrukare
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att öka samarbetet med Kriminalvården avseende injektionsmissbrukare som är beroende av heroin och/eller amfetamin och avsätta medel för att utöka beroendevårdens uppdrag med ett integrerat team för kriminalvårdsklienter som injicerar amfetamin
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att utveckla substitutionsprogrammen, utöka testning och uppföljning av personer i dessa program, pröva åtgärder som kan minska dödligheten, samt rikta ökade insatser till personer som inte klarar att stanna kvar i substitutionsprogrammen, enligt vad som beskrivs i landstingsrådsberedningens skrivelse

Stockholms läns landsting
Box 6909
102 39 Stockholm

Telefon: 08-123 132 00
Fax: 08-123 131 07
E-post: registrator.hsn@sll.se

Säte: Stockholm
Org.nr: 232100-0016
www.sll.se

Besök oss: Hantverkargatan 11 B. Kommunikationer: T-bana Rådhuset, buss 3, 40, 62 och 69

2010-07-16

HSN 1008-0841

- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden tillse att frivilligorganisationer, brukar- och anhörigorganisationer involveras i förberedelsearbete, implementering och uppföljning i enlighet med strategin
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att starta en försöksverksamhet med ett sprutbytesprogram enligt utredningens (Procyon - Capire slutrapport 2009-12-01; Åtgärder för att begränsa smittspridning, Sprutbyten och andra smittskyddsåtgärder) alternativ B på en plats under fyra år och utarbeta riktlinjer med utgångspunkt från gällande lag och föreskrifter
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att genomföra en vetenskaplig utvärdering parallellt med försöksverksamheten
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att inrymma kostnader för åtgärder som startar under 2010 i befintlig budget
- att uppdra åt hälso- och sjukvårdsnämnden att ansöka hos Socialstyrelsen om tillstånd att inrätta en försöksverksamhet med sprutbytesverksamhet. ”

Hälso- och sjukvårdsnämndens förvaltning inbjuder Stockholms stad att delta i ett projekt för att starta en försöksverksamhet med ett sprutbytesprogram och bereda en ansökan till Socialstyrelsen.

Catarina Andersson Forsman
Hälso- och sjukvårdsdirektör